

NORSK OLJEMUSEUM

ÅRBOK 2004

NORSK OLJEMUSEUM

Tyrannosaurus rex'en «Stan» var hovedattraksjonen i utstillingen «Dødelige Dinosaurer». Foto: Norsk Oljemuseum/Jan A. Tjemsland

Dødelige dinosaurer og fysikk i praksis!

2004 ble dinosaurenes år på Norsk Oljemuseum. Utstillingen «Dødelige Dinosaurer» åpnet det nye året med et stort og rungende brøl og viste seg å bli en formidabel publikumssuksess. Utstillingen viste de farligste av de farlige – rovdinosaurene. Med den massive populariteten dinosaurer har, ikke minst for de yngste, var det en spennende opplevelse å gå blant disse enorme dyrene som en gang hersket på jorda.

For 65 millioner år siden var den 13 meter lange *Tyrannosaurus rex*'en «Stan» en fryktinngytende drapsmaskin i Nord-Amerika. I utstillingen var avstøpningen av hans enorme skjelett en av hovedattraksjonene. For første gang utenfor funnstedet i Argentina ble også hodeskallen til en *Giganotosaurus*, den aller største blant de verste, vist. Bare hodet til den enorme jegeren er nesten to meter langt. Utstillingen var basert på funn gjort de 20 siste årene og var produsert av Universitetets naturhistoriske museer i Oslo. «Dødelige dinosaurer» ble vist på oljemuseet fra 15. januar og ut august samme år.

Det er flere grunner for å velge dinosaurer som tema for en utstilling. Dinosaurene har en popularitet som ingen andre dyr, planter eller stein kan oppvise. Filmer, romaner og tegneserier minner oss daglig om denne populariteten – en popularitet som bare øker. Ved å bruke interessen rundt dinosaurer kan også andre deler av naturhistorien fortelles.

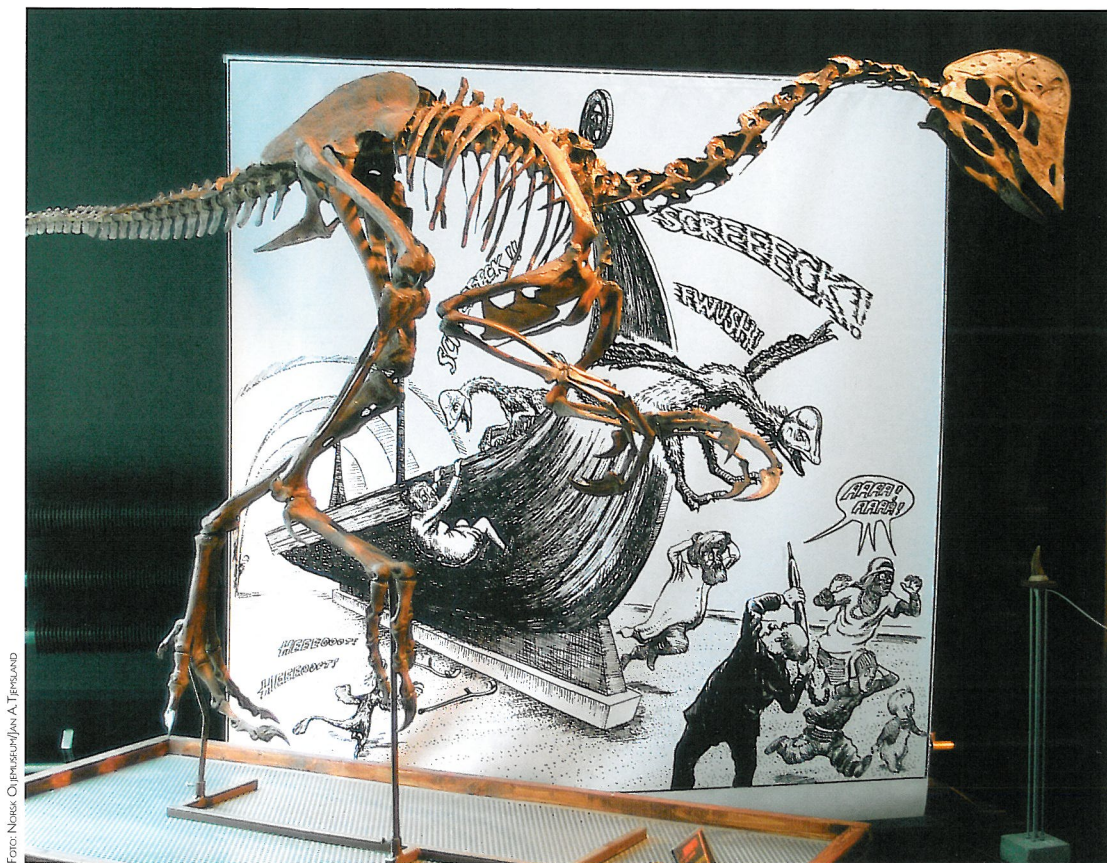

Foto: Nore. © Jernskjolden A. Tjesland

I utstillingen ble dinosaurene brukt som innfallsvinkel til å fortelle om tidsperspektivet i jordens historie, kontinentenes drift, utviklingslæren, anatomi og systematikk.

Hva har så dinosaurer med norsk oljevirkosomhet å gjøre? Som referanse gjennom «geologisk tid» er dinosaurene svært godt egnet som pedagogiske markører. Disse fortidsdyrenes jordiske levninger har faktisk lite med selve oljedannelsen å gjøre, men de utgjør en tidsreferanse for den epoken i jordens historie da viktige petroleumsressurser ble dannet. Det er et godt dokumentert faktum at for millioner av år siden vandret det dinosaurer på et frodig beite på den delen av jordskorpen som i dag er bunnen av Nordsjøen! Og det var nettopp gjennom denne perioden at flere av de store, kjente oljereservoarene på norsk kontinentalsokkel ble dannet.

«Dødelige dinosaurer» var den første større vandreutstilling oljemuseet har presentert og det var første gang Stavangerregionen fikk anledning til å stifte bekjentskap med en dinosaurutstilling av dette kaliberet. Satsingen var også med på å underbygge museets vitensenterprofil der stimulering av interessen for realfag – særlig blant våre unge gjester, står sentralt.

I utstillingen ble avstøpningene av skjelettene vist sammen med tegneserier og tekstplakater. Her er det bilde av en Oviraptor.

«Kjenn kreftene!»

I september åpnet nok en spennende vandreutstilling – denne gangen fra England. Utstillingen het «Kjenn kreftene!» og omhandlet naturkreftene som påvirker og omgir oss i vår hverdag.

«Kjenn kreftene!» besto av flere storskala interaktive eksperimenter som forklarte hvordan naturkreftene virker. Gjennom egen aktivitet kunne publikum utforske eksperimentene og lære mer om vind, magnetisme, sorte hull, tornadoer, gravitasjonskrefter og mye mer. Tema som er vanskelige å forklare ble innlysende – og spennende, når de kunne oppleves i praksis! Dette var også en utstilling som var veldig populær blant elever og lærere. Utstillingen ble vist på museet til midten av desember.

Populær undervisning

Til både «Dødelige dinosaurer» og «Kjenn kreftene!» ble det utviklet egne undervisningstilbud. Tilbudet ble tilpasset de ulike klassetrinn og ble svært godt mottatt av både lærere og elever. Dinosaurene ble spesielt godt besøkt av elever fra den videregående skolen. Den pedagogiske tilnærmingen som ble valgt var noe forskjellig til de to utstillingene. I dinosaurutstillingen ble elevene fulgt av en museumsvert som fortalte, og levendegjorde historien til «Stan» og de andre dinosaurene i utstillingen. «Kjenn kreftene!» var en utstilling der egen aktivitet stod helt sentralt. Undervisningen ble derfor lagt opp til at elevene skulle utforske mest mulig på egen hånd, med museumsverten som veileder.

*Skoleklasse på besøk
i utstillingen «Kjenn
Kreftene!»*

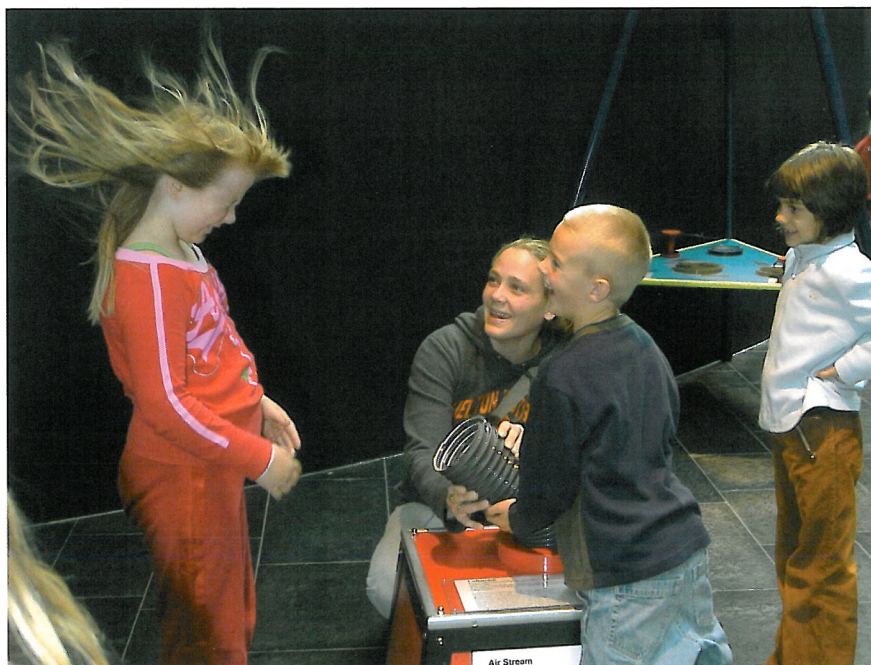

Foto: Norsk Opmuseum/Jan A. Tirsland

I mars 2004 innførte museet gratis adgang for alle skoleelever. Gratis adgang kombinert med attraktive undervisningstilbud førte totalt til en dobling i antall skoleelever som besøkte museet, sammenlignet med 2003. Til sammen benyttet over 500 skoleklasser seg av museets pedagogiske tilbud, året sett under ett.

Aktivitetsdager

I 2004 arrangerte museet totalt ni aktivitetsdager. Programmet for disse dagene var variert med dinosaurer, forskerverksted, helse-, miljø og sikkerhet og musikkstykket «Oljeeventyret» på menyen. Åpningshelgen for dinosaurutstillingen hadde vi blant annet besøk av to hovedfagsstudenter i paleontologi fra Universitetet i Oslo. Barn og unge fikk demonstrert hvordan paleontologene arbeider med ekte fossiler, noe som var svært populært. Denne aktivitetsdagen satte ny besøksrekord med 1906 gjester!

I utstillingen fikk elevene selv prøve ut hvordan naturkreftene virker i praksis!